

170881

ชัชวาลย์ ณอมศรีเดชชัย : บทบาทของอาเซียนในยุคหลังสงครามเย็น : วิเคราะห์การปรับ
กลไกความร่วมมืออาเซียน ศึกษากรณีการก่อตั้ง ARF และ AFTA. (THE ROLE OF ASEAN
IN THE POST COLD WAR ERA: AN ANALYSIS OF INSTITUTIONAL MECHANISM
ADJUSTMENT THROUGH THE ESTABLISHMENT OF ARF AND AFTA) อ.ที่ปรึกษา :
อาจารย์ ดร. ปราวณี ทิพย์รัตน์, จำนวน 432 หน้า. ISBN 974-17-5233-7.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาบทบาทของอาเซียนในยุคหลังสงครามเย็น โดยพิจารณาการปรับตัว
ของอาเซียนให้ทันกับสถานการณ์ระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปผ่านการสร้างกลไกใหม่ 2 กลไก คือ
การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN
Regional Forum: ARF) และเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) เพื่อแสดงว่า
อาเซียนยังคงดำรงอยู่และมีบทบาทสำคัญในฐานะองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศระดับภูมิภาคใน
ยุคหลังสงครามเย็น โดยใช้แนวคิด "Neo-Liberal Institutionalism" เป็นกรอบในการอธิบาย

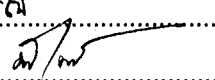
สมมติฐานของการวิจัย คือ การปรับตัวของอาเซียนโดยการปรับหรือสร้างกลไกความร่วมมือที่
ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อาเซียนยังคงบทบาทในฐานะองค์กร
ความร่วมมือระหว่างประเทศระดับภูมิภาคต่อไปแม้ในบริบทของความเปลี่ยนแปลงในระบบระหว่าง
ประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า อาเซียนสร้างและปรับกลไกความร่วมมือเพื่อให้สามารถตอบสนอง/รับมือ
กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้สามารถคงบทบาทในฐานะองค์กร
ความร่วมมือส่วนภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพในยุคหลังสงครามเย็นต่อไปได้ การปรับกลไกดังกล่าวเป็นผล
มาจากการที่ประเทศสมาชิกมีความเห็นร่วมกันและยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากความร่วมมือภายใต้
กรอบอาเซียนว่า จะเอื้อผลประโยชน์ทั้งในทางเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคงต่อตนและภูมิภาค
มากกว่าการดำเนินการแต่โดยลำพัง นอกจากนี้ อาเซียนยังเป็นองค์กรความร่วมมือส่วนภูมิภาคเพียง
องค์กรเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีบทบาทสำคัญในการก่อให้เกิดความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มี
ขอบเขตครอบคลุมเอเชีย-แปซิฟิกทั้งหมดด้วย ซึ่งหมายถึงการที่อาเซียนคงมีความชอบธรรมที่จะดำรงอยู่
และ ทำหน้าที่องค์กรความร่วมมือส่วนภูมิภาคต่อไป

ภาควิชา -

สาขาวิชา รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิสิต ชัชวาลย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 

4281902724 : MAJOR Political Science

170881

KEY WORD: ASEAN / Institutional Mechanism / Post Cold War Era / ARF / AFTA

CHAMAIORN TANOMSRIDEJCHAI : THE ROLE OF ASEAN IN THE POST COLD
WAR ERA: AN ANALYSIS OF INSTITUTIONAL MECHANISM ADJUSTMENT
THROUGH THE ESTABLISHMENT OF ARF AND AFTA). THESIS ADVISOR :
DR. PRANEE THIRATAT. 432 pp. ISBN 974-17-5233-7.

The purpose of this study is to assess the role of ASEAN in the Post Cold War.
By examining the two newly created ASEAN institutional mechanisms namely, ASEAN
Regional Forum (ARF) and ASEAN Free Trade Area (AFTA), this study aims to show that
ASEAN remains relevant and important in the maintenance of peace and stability in the
region and Asia-Pacific as a whole.

The main hypothesis is that ASEAN adjustment through the creation of new
institutional mechanisms is the crucial factor in enhancing its role as a regional
organization committed to intensifying cooperation among the member countries in the
changing international context.

Department -
Field of Study Political Science
Academic year 2003

Student's signature *C. Tanomsridejchai*
Advisor's signature *Pranee Thiratat*